

1980-1986 рр.

1980 р. – рік Олімпіади, яка проходила в столиці СРСР - Москві. Про загальну підготовку до Олімпіади багато повідомлялося в пресі, по радіо та телебаченню. Тематиці Олімпіади в Москві було присвячено деякі заходи в школі. Так, на початку травня 1980 р. на стадіоні “Піонер” було проведено легкоатлетичні змагання, на першість школи та Мала Олімпіада, Команда школи брала участь в легкоатлетичних змаганнях та привезла нагороди із м. Вільнюса.

До 1981 р. шкільним духовим оркестром керував талановитий капелмейстер Булисов Василь Іванович. Оркестр користувався великою популярністю в школі, районі, місті. Але в 1981 р. Василь Іванович пішов на пенсію. Його змінив молодий керівник Степаненко А.В., який продовжував керувати оркестром. З 1985 р. оркестром керує випускник нашої школи Серіков Олексій Іванович. Декілька виступів оркестру вже відбулися.

В 1981-82 навчальному році поновила роботу дошкільна група. За 5 років дошкільну групу відвідало 60 дітей. 27 з них навчалися в школі. Для дітей дошкільної групи була створена матеріальна база, яка відповідала тогочасним вимогам.

До травня 1984 р. директором школи був Радченко Л.І., заступником директора Донцова Л.І., секретарем партійної організації спочатку Олійник С.О., а потім Морозова М.П., головою ПК Фальковська Л.В. Матеріальна база школи закріпилась. В навчальних кабінетах було замінено меблі, оснащено вестибюль школи, створені побутові кімнати для учнів. З 1983 р. заступниками директора стали Олійник С.О.- по навчальній роботі, Христосєва Н.В.- по виховній роботі.

В травні 1984 р. директором школи було призначено Білоусова Олександра Миколаєвича. В цьому ж році секретарем партійної організації було вибрано Горбачову Віру Юхимівну, головою ПК Куніну Галину Михайлівну. Продовжувала укріплятись матеріально-технічна база школи. По тогочасним вимогам було оснащено кабінет фізики, хімії, біології.

Переоснащено побутові кімнати, було реконструйовано шкільне подвір'я. Розбито клумбу для троянд, висаджено алею беріз та молодих каштанів.

Великою подією 1985-87 років стала розпочата робота по створенню музею історії школи. Створено Раду музею, до якої входять і працівники школи, і учні. Очолила цю роботу вчитель російської мови та літератури Морозова Майя Петрівна.

Розгорнулася велика пошукова робота. Зав'язалось листування з колишніми учнями школи різних років, з підприємствами УПП УТОС всіх міст України, з музеями та іншими організаціями котрі пов'язані з історією школи та іменем письменника В.Г.Короленка.

Випускники 1984 року їздили по туристичним путівкам по Північному Кавказу. А випускники 1985 року – мали цікаву екскурсію до столиці СРСР міста Москва.

В 1985 році силами адміністрації було проведено загальношкільні батьківські збори, створено діючий батьківський комітет, який допомагає школі в рішенні деяких господарчих справ, питань дисципліни та інше (батьківський комітет діє і до нині).

В зв'язку з тим, що в 1985 р. в м. Москва проходив фестиваль молоді та студентів, в школі підготовлено комплекс позашкільних заходів, присвячених цій події.

Добре було підготовлено та проведено заняття клубу "Прометей" (від. Гречихіна Л.С.) на тему " Два світу - два дитинства". На засідання клубу було запрошено студентів Харківського університету, представників країни Алжиру, Нікарагуа, Сирії та ін., які виступили з цікавими звітами про свої країни.

Готуючись до 100-річчя з дня заснування школи та створення музею в школі було проведено тиждень В.Г.Короленка, якому передувала велика підготовча робота. Загальне керівництво Короленківським тижнем було здійснено Морозовою М.П. Відбувся вечір, літературно-музична композиція інсценівки з творів В.Г.Короленка.

Важливими подіями цього періоду була підготовка до святкування 40-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні. Були організовані зустрічі з учасниками Великої Вітчизняної війни, збирався та оброблювався великий фактичний матеріал, присвячений Великій Вітчизняній війні,

В цей час почали працювати тіфлосемінари узагальнення та розповсюдження передового педагогічного досвіду, створені та насичені матеріалами із досвіду роботи методичними кабінетами. На високому рівні стали проводитися позаурочні та позашкільні заходи: дні іменинників, вечори відпочинку, засідання клубів.

За цей період школу закінчило 61 учень.

В ці роки велика увага приділялась трудовому навчанню, розподіл видів роботи проводиться з урахуванням особливостей учнів: початкові класи виконують клейку конвертів для аптеко-управління, 4-5 класи - клейку пакунків для Держбанку, 6-8 класи – проводять збирання електровимикачів відкритої та закритої проводки.

Для успішного здійснення корекційної роботи складена картотека основних та побічних захворювань учнів з рекомендаціями лікаря.

Діти були охоплені гуртковою роботою, створено хорový колектив, вокально-інструментальний ансамбль, продовжував діяльність духовий оркестр, де глибоко розкривалися фізичні та психологічні особливості дітей. Почав працювати радіогурток, керівник Шевченко В.П. вчитель фізики.

З перших днів перебування в школі діти включаються в активну трудову діяльність по самообслуговуванню та суспільно-корисній праці. На уроках трудового навчання здійснюється комплексний підхід до трудової підготовки, прищеплюються загальнотехнічні та загальнотрудові, а в старших класах професійні навички та знання.

Майстерні -слюсарної, столярної, обслуговуючої праці та кабінет електротехніки забезпечені рекомендації по кожному учню: посилення виховної роботи, корекційної роботи, організація допоміжних занять.

В кабінетах корекційної роботи зібрано великий наочний матеріал: зосереджена наочність, систематизована по окремим напрямках корекційно-компенсаторної діяльності, серед них схеми, макети, загадки з відгадками в вигляді рельєфних малюнків, бюсти, допоміжний матеріал для проведення сюжетно-рольових ігор, схеми маршрутів для навчання дітей просторової орієнтації, книжки-малючки для розвитку техніки читання та мовлення.

1987-1988 рр.

Новий навчальний рік 1987-88 розпочався з активної підготовки до 100-річчя школи. Був створений організаційний комітет по проведенню свята ювілею школи. Робота повинна була бути великою і її очолив директор школи Білоусов О.М. та його заступники: Олійник С.О, Христюєва Н.В. Активну участь в підготовці свята прийняв весь колектив школи-інтернату.

В цей час школі -інтернаті працювало 82 вчителів та вихователів з вищою освітою, 19 із них було присвоєно звання “Відмінник народної освіти”, 3- “Старший вчитель”, 3-“Вихователь-методист”, 1- “Вчитель-методист”, 12 членів колективу нагороджені грамотами Міністерства освіти УРСР.

Педагогічний колектив Харківської школи-інтернат для сліпих дітей ім. В.Г. Короленка, 1987 рік.

*Технічні робітники Харківської школи-інтернат для сліпих дітей
ім. В.Г. Короленка, 1987 рік.*

В школі працювали ветерани педагогічної праці Н.С.Дзюба, Г.М.Куніна, В.Ю.Горбачова, Л.В.Фальковська, С.А. Єфремова, О.Б.Каганов, Л.С.Філатова, З.П.Новікова, П.К.Ткачов, О.Ф.Савінська, І.С.Епштейн та ін.

Школа повністю перейшла на кабінетну систему роботи. Оснащено 28 навчальних кабінети, в тому числі лінгафонний, електротехнічний, столярної та слюсарної справи, обслуговуючої праці, біології, хімії та інші. Всі навч. кабінети були облаштовані технічними засобами

Працювала спортивна секція, було організовано шахово-шашковий клуб. Учень 11 класу Віктор Рябоштан завоював титул чемпіона Європи в 1987 р.

До 100-річчя школи-інтернату були видані буклети, ювілейні значки, медалі, плакати. Святкування 100-річчя школи-інтернату відбувалось в приміщенні Харківського державного театру української драми ім. Т.Шевченка. Були присутні 900 гостей з Москви, Києва, Полтави, Дніпропетровська, Ростова, Кисловодська, Оренбурга, Донецька та ін. Серед гостей були випускники : дореволюційних років-11 чол.,1949-70 рр. - 167 чол., 1970-87 рр.-170 чол. В проведенні свята прийняв участь весь колектив школи-інтернату. Глядачам було показано весь віковий шлях школи. Всі колективи показали свою майстерність. Оваціями зустріли виступ ансамблю

баяністів / під кер. Галюк М.К./, вокально-інструментального ансамблю /під кер. Новікова Ю.А./, духовий оркестр /під кер. Серікова О.І./

В дні ювілею школи сотні поздоровлень та телеграм. Шкільна радіостанція в дні святкування сторіччя виходила в ефір під ювілейними позивними ИВ-4 X. На них відкликнулися короткохвильові радіоприймачі Італії, Польщі, ФРН, Румунії, Болгарії, НДР та ін. країн. Про роботу шкільної радіостанції та керівника шкільного радіогуртка В.П.Шевченка розповідали республіканське та всесоюзне радіо. В журналах "Радянський школяр", "Школяр", "Радіо" з'явилися статті, які розповідали про школу та людей, які працюють в ній. Статті в газетах "Соц. Харківщина" від 28 квітня 1987 р. "Бачити серцем", в газеті "Ленінська зміна" - "Сонце світить всім" від 24.X.1987 Р., "Сто років по тому" - в газеті "Красное Знамя" 14 листопада 1987 р. і ін.

Першими відвідувачами шкільного музею стали гості школи: її випускники різних років, представники шкіл -інтернатів із інших міст та представники громадських організацій. В дні святкування ювілею був знятий фільм про школу "Сонце світить всім".

В цей час школа співпрацює з лабораторією тифлопедагогіки АПН СРСР. Творча група вчителів розробила 4 програми для шкіл сліпих, які раніше не існували. Ці програми отримали схвальну рецензію тифлолабораторії міста Києва та Москви, рекомендовані для роботи у всіх школах-інтернатах для сліпих дітей України.

Науковці вивчають досвід роботи інтернату по проблемі "Роль корекційно-компенсаторної діяльності в формуванні особистості та життєвої позиції сліпих школярів". Школа уклала договір про співробітництво зі Свердловською тифлотехнічною лабораторією, Харківським медінститутом. На базі школи проводяться обласні семінари-практикуми. З 1985 року укладено угоду з УПО "Електросвітло" УТОСу по організації плідотворної праці.

Утворена рада по управлінню справами школи: Білоусов О.М.- директор; Олійник С.О.- заст. директора по учбовій роботі; Христюєва Н.В.- заст. директора по виховній роботі; Морозова М.П.- вчитель рос.мови та літератури, керівник музею історії школи; Горбачова В.Ю.- секретар парторганізації; Куніна Г.М.-голова ПК школи, учні Гордієнко Л., Саніна Г., Лоза А., Казимірова О.

На VIII Всесоюзних педагогічних читаннях, які відбулися в м. Москві 25-28 березня 1988 р. були запропоновані доповіді: Власенко І.П., Гречаник В.М., Дзюби Н.С., Корякіної О.А., Кочневої М.П., Лимар В.А., Морозової М.П., Олійник С.О., Шувалової Л.В., Сивінської О.Ф. На педчитаннях з доповідями виступили заст. директора по учбовій роботі Олійник С.О. з доповіддю "Методичне забезпечення корекційної роботи в школі сліпих" та вчитель початкових класів Сивінська О.Ф. тема доповіді "Кабінет корекції в системі корекційно-виховної роботи в школі сліпих". Педагогічна рада Харківської школи для сліпих дітей за активну та плідну участь в педчитаннях була нагороджена дипломом.

Традиційними стали поїздки учнів школи в міста країни. Випускники 1987 року на початку травня отримали можливість здійснити подорож по Золотому кільцю.

Учні 11 класу вперше за багато років склали іспит на атестат зрілості. Успішно витримали іспити: Рябоштан Віктор, Крупка Дмитро, Мелихова Тетяна, Пермяков Валерій, Лепештюк Олег, Дмитренко Віктор, Пивоварова Людмила, Іжовенко Лариса. Від іспитів були звільнені: Петроченко Наталка за станом здоров'я. А Васильченко Наталка за успіхи в навчанні та відміну поведінку була нагороджена срібною медаллю.

В цьому ж році Рябоштан Віктор став чемпіоном Європи серед інвалідів по легкій атлетиці./1988 р./

В 1987 р. в школі в дні Короленківського тижня був поставлений силами драмгуртка спектакль "Сліпий музикант", за оповіданням В.Г.Короленка. Головні ролі грали: Євелина - Зайко І. - Гордієнко; Петро - Колос - Андрієв;

Матір Попельську - Канженко Яна; Дядько Максим - Стеценко Вячеслав.
Спектакль пройшов з великим успіхом в школі.

19 травня 1988 року в дворі школи було відкрито казкове містечко, красиві павільйони, гірки, хатинки, лавки різної роботи, вітряний млин.

В школі за ініціативою вчителя-методиста Сивинської О.Ф. було створено вперше в системі шкіл сліпих кабінет корекції. Було оформлено кабінет біології, зав. кабінетом старший вчитель Шуваєва Л.Ф., кабінет географії, зав. кабінетом Макеїва Л.Ф. Кабінети були оформлені за останніми вимогами науки: багато рельєфних малюнків, діорам, підсвіток.

1988-1989 рр.

В школі працює - 70 вчителів та вихователів. Із них: вчителів - 41: з вищою освітою - 62, з незакінченою вищою - 4, зі середньою спеціальною освітою - 4, з дефектологічною - 8; вихователів - 29: з вищою освітою - 23, з незакінченою вищою - 3, з середньою спеціальною - 3, з дефектологічним - 1.

На 5.09.1988 р. в школі навчалось 198 учнів, з них 50 учнів в допоміжній школі, в дитсадку - 7 чоловік. Загальна кількість класів - 22, в тому числі:

В школі 28 учбових кабінетів, серед них: лінгафонний, електротехнічний, столярної та слюсарної справи, обслуговуючої праці, де зібрані макети, схеми, рельєфні наочності, котрі допомагали конкретизувати уявлення про предмети навколишнього світу. Всі навчальні кабінети оздоблені технічними засобами навчання, картотеками, допоміжним матеріалом шрифтом Брайля. Шкільна бібліотека нараховує 25 тис. екземплярів.

1988 рік - рік олімпійських ігор в Сеулі. СРСР вперше на VIII параолімпійських іграх в Сеулі виставив свою команду. Серед учасників змагань випускник школи - Рябоштан Віктор, який повернувся додому з двома золотими та однією бронзовою медаллю.

В жовтні /18.10./ школу відвідала делегація педагогів із Данії. В складі делегації 39 чоловік, очолив делегацію директор соціально-педагогічного училища в Копенгагені Харолд Расмуссен.

Драматичний гурток школи під керівництвом акторки театру ім. Т. Шевченка Захарчук В.П. підготував декілька спектаклів. Активну участь в роботі колективу брали такі учні: Гордієнко Л., Дробот А., Ксенженко Я., Колос Р., Авдеєв Є. Були поставлені спектаклі "Відважне серце", "Ніч на полонині". Ролі в спектаклях грали члени шкільного гуртка.

В школі -інтернаті введена нова форма учбового самоврядування – Рада командирів, яка була затверджена на достроковій загальношкільній конференції, котру проводив директор школи. Про це писала газета "Вечірній Харків" від 29.11.1989 р. Першим головою командирів було вибрано учня 12 класу Москальця Віктора. А головою ради керівництва справами школи на альтернативній основі було вибрано директора Білоусова О.М.

В виховній роботі під керівництвом заступника директора по виховній роботі зароджується нова форма: Гра "Мозковий штурм"; (автор Філатова А.С.), клуб "Підліток" організовує ток-шоу про музичні течії та молодіжні напрямки.

В жовтні був організований КВК між командою учнів 12 класів та вчителів. Капітанами команд були Карин Б.А. та учень 12 класу Авдеєв Є. Виграла команда вчителів.

В листопаді 1989 р. школу відвідала делегація вчителів з Армавіра на чолі з директором школи. Їх мета -знайомство з навчально-виховним процесом школи-інтернату. Між школами було укладено угоду про дружбу та співробітництво на 5 років.

За підсумками перегляду музеїв області шкільний музей та членів музею було нагороджено безкоштовною путівкою на 6 днів до міста-героя Волгограду. Групою (35 чол.) керувала Лимар В.А. та Шкрум В.В. В листопаді 1989 року в школі відмічали День Матері (ведуча Христоева Н.В.)

В короленківські дні було поставлено спектакль "На краю света" (за сценарієм удмуртського письменника Петрова "Русский друг").

В березні 1990 року було створено збірник "Організація позашкільної роботи по літературі в школі сліпих та слабозорих дітей" Київ,1990р.

Науково-дослідний інститут педагогіки УРСР автор Чигиринова І.М., співробітник НІІ. В збірнику поміщено матеріали з досвіду роботи вчителів рос. мови та літератури Харківської школи-інтернату Морозової М.П. та Фоменко Л.Б. Досвід роботи педколективу по науково-методичному забезпеченню навчально-виховного процесу було надруковано в журналі “Дефектологія” N:4,1990 р.

1990-1991рр.

В Харківській школі -інтернаті ім. Короленка створено умови для успішного навчання та виховання інвалідів дитинства. В інтернаті 168 учня та 8 дітей д/с, 20 класів, із них 8 для розумово-відсталих дітей, 14 виховательських груп. Із 176 дітей 28 страждають на повну сліпоту. Розроблена система спеціальних педагогічних та медичних заходів, продумана корекційно -комплексна робота.

У школі вчителів-36 чол., вихователів-23 чол. Із них: 7-дефектологів, 15 педагогів нагороджені значком “Відмінника народної освіти”, 4-мають звання “Старший вчитель”, 4- “Вчитель –методист”, 4-“Вихователь-методист”. Горбачова В.Ю. нагороджена медаллю С.А.Макаренка. Сивінська О.Ф.- є співробітником тифлолабораторії АПН СРСР.

На святі знань,1 вересня, серед гостей були присутні: отець Михайло, священник храму Вознесіння. Він подарував школі Біблію та іншу духовну літературу.

Близько 30 гуртків та факультативів працювало в школі-інтернаті, здійснювався тісний зв'язок з Будинком та Палацом піонерів, обласною бібліотекою та бібліотекою N:17 для незрячих.

Змінилася структура дитячих організацій в інтернаті: координаційний центр, Спілка друзів “Жовтень”, Спілка друзів “Піонерів”, комсомольці, клуб “Підліток”.

Позаурочна робота була спрямована на всебічний розвиток особистості сліпого школяра. На базі школи працює школа передового досвіду обласного інституту вдосконалення вчителів (кер. Андрієвська В.А. та Саламанова З.Г.).

В лютому 1991 року на базі школи-інтернату проводиться Республіканський семінар серед шкіл-інтернатів для сліпих дітей в якому приймали участь вчені-дефектологи: Моргуліс І.С., Чигриновий І.П., Синьова Є.П., Свиридюк Т.П., Мелешко Л.І. Декілька років вивчався досвід роботи педагогічного колективу з дітьми-інвалідами по зору. Влітку 1991 року вийшли брошури (укладачі Мелешко Л.І., Олійник С.О., Христюєва Н.В.). Закінчився семінар святом “Квіти В.Г.Короленко”. В серпні 1991 року ХІВУ випустив буклет “Завжди у пошуці” (відповідальна за випуск Саламанова З.Г.), де на окремих сторінках було розміщено досвід роботи 17 вчителів та вихователів школи-інтернату.

26-28 березня 1991 в Харкові проходили республіканські педчитання. Керував цими читаннями Луговий В.І. -заст. міністра народної освіти УРСР. Академік Ярмаченко Д. , професор Кобзарь І. відвідали нашу школу, познайомилися з працівниками, відвідали музей історії школи.

В березні група вчителів їздила по містам України. Вчителі зустрічалися з батьками теперішніх вихованців, випускниками минулих років, виступали по місцевих радіо та телебаченню.

Група шахистів їздила в м. Львіва на республіканські змагання. Бутенко Андрій зайняв 3-є місце.

17 травня відбулося яскраве свято “Йди, йди, весна красна”, організатор - Солодовнікова Т.О. - вчитель української мови.

21 травня - 35 чоловік були на екскурсії м. Полтава, відвідали могилу В.Г.Короленка , дітей як рідних приймали в музеї Короленка , де письменник жив останні 18 років, керівником поїздки була Лимар В.А.

Музичні гуртки: духовий оркестр (кер. Серіков О.І.), ансамбль баяністів (Галюк М.К.), ВІА (кер. Новіков Ю.А.), клас фортепіано (кер.Бударна Л.А.), клас баяну (кер.Подгорная О.В. та Немченко В.С.)- користувалися великою популярністю у дітей. Було представлено концерти на виробництвах УТОС, на заводі хімреактивів, бакпрепаратів, інститут ендокринології, завод “Світло

шахтаря”, в БК. “Овочівник” м. Мерефа. Організатори концертів: Христюєва Н.В., Карпин Б.А., Бударна Л.А.

Два рази на рік проводились академконцерти. Яскраве музичне виконання було у дітей: Перегудової Олени, Андрієнко Оксани, Ульянової Наталки, Борисової Олени, Влащенко Димтра, Картавцева Сергія, Ковальва Сергія, Дуда Євгена.

Творча група (кер. Єфремова С.А.) здійснювала роботу над збільшенням рівня вихованості та культури поведінки незрячих школярів. Щоденно школа слухала радіопередачі (ведучі Карпин Б.А., Бандура В.-учень 8 кл.).

Творча група під керівництвом Христюєвої Н.В. створила книгу “Орієнтація в просторі” -вивчення маршрутів по м. Харкові. В книзі зібрані методичні рекомендації та історичні довідки по 20 маршрутах міста. Вдосконалювалася творча праця вихователів та вихованців. Проведені творчі справи за напрямками:

1-4 кл. “Край, звідки я родом”, від. Яковенко В.І.; “Бюро добрих послуг”, від. Остремська І.М.; “Школа важливості”, від. Новікова З.П. та Батіщева Р.П.; “Давайте познайомимось”, від. Корякіна О.А.; “Російський чай”, від. Гришина.А.К.

5-7 кл. “Сім струмків людяності”, від. Єфремова С.А.

8-12 кл.. ”Пізнай самого себе”; “Суд над суспільним злом”

Наприкінці травня група вчителів на чолі з Олійник С.О. побула з візитом в школі -інтернаті для сліпих дітей м. Армавіра. Ось ці вчителі: Лазарева Є.В., Мацкевич О.Д., Абрамов П.С., Колос Д.П., Бударна Л.А., Батіщева Р.П.

2 травня на зустріч зі школою прийшли випускники 1981 року випуску, всього 14 чоловік. А 24 серпня школу відвідали випускники 1971 р.

Влітку про школу вийшло декілька радіопередач, 6 серпня по центральному телеканалю в програмі “Зміна” (вела передачу Катаєва Наталія, студентка Ленінградського університету). В передачі приймали участь

Білоусов О.М., Клюка В.В., Денчик Яна, Воронов М. 28 серпня в програмі “До 16 та старше” одна із рубрик була присвячена Харківській школі.